

Aan geadresseerde

Referentie : 2011.0831.JK.jv
Behandeld door : J. Kloos
Betreft : nieuwsbrief 2011
Zwolle : maart 2011

Geachte heer, mevrouw,

De Stichting TBM informeert u graag door middel van deze nieuwsbrief over een aantal onderwerpen met betrekking tot de teelt van TBM-pootgoed.

1. AM-situatie

TBM voert sinds 1999 jaarlijks met eigen financiële middelen een gedegen monitoringsprogramma uit voor het zetmeelaardappelteelengebied en houdt het verloop van aardappelmoehed en andere schadelijke aaltjes nauwlettend in de gaten. In dat kader zijn ook het afgelopen jaar weer van een representatief aantal van 166 percelen grondmonsters genomen voor analyses. De resultaten van dit elfde jaar zijn inmiddels bekend en betreffende de AM-besmetting kan geconcludeerd worden dat bijna de helft (48,5%) van de percelen niet meer aantoonbaar besmet is en dat nog maar enkele percelen (1,0%) zwaar of zeer zwaar besmet zijn met het AM-aardappelcystenaaltje. Dat zijn hele mooie resultaten. Zeker als die vergeleken worden met de cijfers van de eerste jaren van het monitoringsprogramma. In de beginjaren was slechts plusminus 10% van de analyses niet aantoonbaar besmet, terwijl ongeveer de helft van de onderzochte percelen zwaar of zeer zwaar besmet was. Dat beeld is in tien jaar tijd volledig veranderd en ten goede gekeerd. Een knappe prestatie van de telers, die door met name goede rassenkeuzes de AM-besmetting in de zetmeelaardappelteelt hebben gecontroleerd en weten terug te dringen tot zeer acceptabele, lage niveaus. In een tijdsbestek van 12 jaar is ook gebleken dat het gebruik van hoog resistente rassen in de zetmeelaardappelteelt is toegenomen van minder dan 30% tot bijna 99%. Dat betekent ook dat de teelt van de vatbare en minder resistente rassen in die periode is afgenomen van 70% tot minder dan 2%. Het gebruik van zeer vatbare en vatbare rassen is zelfs nagenoeg helemaal beëindigd. Ook nieuwe rassen zijn bijna allemaal zonder uitzondering zeer hoog resistent voor beide AM-pathotypen waarvoor getoetst wordt. Volgens deskundigen kunnen deze rassen zonder problemen in een 1:2 rotatie worden geteeld, zonder noemenswaardige opbrengstreductie.

2. Maïswortelknobbelaaltje

Uit die monitoring blijkt ook dat het aantal percelen met het maïswortelknobbelaaltje *Meloidogyne chitwoodi* de laatste jaren aanmerkelijk is toegenomen. Het is van groot belang een verdere verspreiding van dit aaltje via grond of knollen te voorkomen. Zeker ook van belang als u later andere (gevoelige) gewassen op uw bedrijf wilt gaan telen. Daarom is het verstandig om op percelen die besmet zijn met dit aaltje geen TBM-pootgoed te telen. U voorkomt daarmee een verspreiding van dit aaltje over uw hele bedrijf. TBM heeft initiatief genomen om resistentieverschillen te kunnen beoordelen. Op de lange termijn kan dat van belang blijken voor de ontwikkeling van nieuwe rassen. Op dit moment zijn alleen bedrijfshygiënische maatregelen bekend om verdere verspreiding te voorkomen.

3. Virusziekte

Het afgelopen jaar heeft TBM op de proeflocatie te Valthermond opfriscursussen virusherkenning georganiseerd. Daar was veel belangstelling voor. Een duidelijk signaal dat kwaliteit in de TBM-teelt serieus wordt genomen. Om de kwaliteitscontrole verder te optimaliseren werd, net zoals in 2009, een vrijwillige nacontrole georganiseerd. Het belang van een nacontrole is dat de teler een goed beeld krijgt van de virusbesmetting.

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Postbus 240, 8000 AE Zwolle
Secretariaat: Zwartewaterallee 14, 8031 DX Zwolle
T 088 - 888 66 66, F 088 - 888 66 60
E-mail: jkloos@ltonoord.nl

Het besmettingspercentage kan door allerlei omstandigheden verhoogd zijn na de veldinspectie. Ruim 20% van de aangeschreven bedrijven heeft in 2010 gebruik gemaakt van de mogelijkheid een vrijwillige nacontrole te laten uitvoeren. Totaal werden meer dan 550 monsters onderzocht op virussen. Opvallend is dat van de onderzochte monsters het ziekpercentage met de helft afnam ten opzichte van het ziekpercentage van de vrijwillige nacontrole een jaar eerder. Van het veel getoetste ras Seresta daalde het ziekpercentage zelfs met zo'n 70%.

4. Rassenlijst

Voor uitgangsmateriaal hebben zetmeelaardappeltelers in het TBM-gebied de keus uit NAK-goedgekeurd materiaal of door TBM beoordeeld en geregistreerd uitgangsmateriaal van zetmeelrassen, zoals opgenomen in de Verordening Aardappelteelt van het Productschap Akkerbouw. Andere dan deze rassen mogen in 2011 niet aangeboden worden voor de TBM-veldinspectie. Het gaat om de volgende rassen:

Achilles *	Aventra *	Eurotango	Mercury	Plasuno *	Starga
Albas	Averia *	Festien *	Messina	Realist	Stefano
Allure *	Axion	Kantara	Nomade	Robény *	Stratos
Altus	Belita *	Karakter *	Novano *	Savona	Valiant
Astarte	Benno Vrizo	Karnico	Pallina *	Scarlet	Vebece
Aurora *	Dartiest *	Katinka *	Plasandes	Seresta *	Vebesta
Avano	Energie	Kuba *	Plasent *	Signum *	Vectra
Avarna *	Eurobona	Menco	Plasettie	Smaragd	
Avaya	Euroflora	Merano *	Plasinka *	Sofista *	
Aveka	Euronova	Mercator	Plasstärke *	Sophytra	

Verwijderd ten opzichte van 2010 zijn de rassen Melanie en Vebece. Toegevoegd zijn Dartiest en Energie.

- TBM-pootgoed mag alleen vermeerderd worden voor eigen rekening en risico, en op percelen behorend bij het eigen bedrijf en gelegen in het zetmeelaardappel telend gebied.
- TBM-pootgoed mag niet in het handelsverkeer worden gebracht en twee of meerdere telers kunnen alleen op één perceel TBM-pootgoed vermeerderen als daar een schriftelijke ontheffing van het bestuur voor is verleend.
- In de vijf wratziekte kerngebieden met fysio T1 (18) besmetting (omgeving Barger Compascuum, Foxel, Mantinge, Ter Apel en Veendam, zie www.productschapakkerbouw.nl/teelt/wratziekte) mogen alleen rassen met voldoende resistente tegen fysio 18 geteeld worden (*).

5. Veldinspectie bij niet aan AVEBE leverende telers

Telers binnen het TBM-gebied die niet leveren aan AVEBE, kunnen ook onder de TBM-veldinspectie hun pootgoed vermeerderen van de bovengenoemde rassen. Adressen van deze telers zijn echter niet bekend bij TBM. Daarom dienen die telers zelf om uitvoering van de veldinspectie te vragen bij NAK AGRO (T 088 – 62 52 476, via E klantenservice@nakagro.nl) of het TBM-secretariaat. De aanmeldingen graag vóór 20 mei 2011 indienen.

Voor meer informatie bezoek onze website: www.stichtingtbm.nl.

Bestuur Stichting TBM